

Actes de la Segona Jornada Masia i Territori: «Allotjament turístic al món rural»¹ Presentació

Assumpta Serra-Clota

Coordinadora de la Secció d'Història Rural de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) i del Congrés Masia i Territori

REBUT: 14 DE DESEMBRE DE 2022 - ACCEPTAT: 15 DE JUNY DE 2023

El Congrés Masia i Territori és una activitat de la Secció d'Història Rural de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA). Tant l'equip organitzador com el científic són interdisciplinaris i estan constituïts per persones expertes. Actualment, estem preparant el tercer congrés, que tindrà lloc el 2024. Als congressos s'hi tracten temes actuals que afecten el territori rural català. Al primer congrés, el 2015, van assistir tres-centes persones i al segon, el 2019, dues-centes. Acomplim, doncs, amb el propòsit d'acostar els diferents actors del món rural: l'Administració, la pagesia, la societat afectada, etc., i de ser-ne un punt de trobada.

Si bé els congressos són interdisciplinaris, les jornades que organitzem entremig són jornades tècniques de temes concrets que considerem que afecten la població rural. La

1. Jornada organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i celebrada el 21 de juny de 2022 a l'IEC (c/ del Carme, 47, 08001 Barcelona).

Correspondència: Assumpta Serra i Clota. Secció d'Història Rural, Institució Catalana d'Estudis Agraris, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. A/e: aserra@iec.cat.

primera va tenir lloc el 2017, i es va dedicar a les intervencions i als usos actuals de la masia, atès que cal adaptar-la a la societat del moment. Les actes d'aquesta jornada es van publicar en el número 21 de la revista de la ICEA *Dossiers Agraris*, l'any 2019.

La segona jornada s'ha centrat en el turisme rural, un tema que ha generat conflicte en la pagesia. Com és sabut, aquesta activitat va sorgir com a sortida o complement a l'explotació agrària quan els preus dels productes agraris i ramaders no permetien viure amb dignitat a una família pagesa. Es tracta d'una forma de treball i, per tant, està subjecta a certes condicions. La problemàtica sorgeix quan persones procedents d'un nucli urbà lloguen de manera lliure la segona residència, per la qual cosa no tenen les càrregues de les cases rurals autoritzades regentades pels pagesos. Això provoca una competència deslleial, atès que els lloguers poden ser més reduïts.

Aquest va ser el motiu de la segona jornada, per a la qual es van buscar intervencions representatives de les parts afectades. L'organització va córrer a càrrec de dos experts: Martí Cors, professor agregat del Departament de Geografia de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona (UB), i Ramon Serrat, llicenciat en dret, diplomad en turisme, màster en Innovació de la Gestió Turística i professor de l'Escola Universitària d'Hostaleria i Turisme (CETT-UB).

La primera ponència va tractar del marc administratiu, considerat el marc bàsic: «Proliferació i diversificació de l'oferta d'allotjament turístic en l'àmbit rural català: adaptació i contradiccions de la mateixa normativa», a càrrec d'Anna Maria Martínez, subdirectora general d'Ordenació i d'Inspecció Turística de la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya. Voldria destacar aquesta aportació, que ens permet tenir a mà la normativa, la qual va ser força debatuda per part dels integrants de la taula rodona.

Els afectats van estar representats, a més de pels participants de la taula rodona, per Ramon Corominas, president de l'Associació de Cases de Turisme Rural Girona - Costa Brava - Pirineu, que va impartir la segona ponència: «Els establiments de turisme rural davant el repte de les noves modalitats d'allotjament (habitatges d'ús turístic)».

La tercera ponència va tractar de la rehabilitació de l'edifici de la masia per a oferir noves oportunitats a aquests edificis, molts ja obsolets, i anà a càrrec de Toni Solanas, membre de l'Agrupació Arquitectura i Sostenibilitat (AuS) del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC): «Sostenibilitat i salut a l'edificació. El cas de la rehabilitació de la masia Can Parets a Llerona».

Finalment, el debat va tenir lloc a la taula rodona: «El turisme rural, nous reptes, noves amenaces». D'aquesta taula rodona presentem els escrits de Josep Margenat, representant d'Unió de Pagesos, amb el tema «Agroturisme *versus* turisme rural»; d'Enric López, professor i investigador de l'Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme (CETT-UB) i membre de l'Observatori de Turisme Rural que tracta sobre «El turisme rural, nous reptes» i de Martí Cors, que en fa una síntesi.

Amb la intenció de fer pública aquesta jornada i posar-la a l'abast de qui li pugui interessar, hem recopilat els textos que us presentem a continuació en forma d'actes.

FIGURA 1

Un instant de la taula rodona de la Segona Jornada Masia i Territori. Sala Pere i Joan Coromines, Institut d'Estudis Catalans

FONT: Fotografia de Salvador Puig.